

Legea bibliotecilor (nr.334 din 31/05/2002)

Republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 132 din 11/02/2005

CAPITOLUL I **Dispoziții generale**

Art. 1. - În înțelesul prezentei legi, se consideră:

a) bibliotecă - instituția, compartimentul sau structura specializată al cărei scop principal este de a constitui, a organiza, a prelucra, a dezvolta și a conserva colecții de cărți, publicații, alte documente specifice și baze de date pentru a facilita utilizarea acestora în scop de informare, cercetare, educație sau recreere; în cadrul societății informaționale biblioteca are rol de importanță strategică;

b) bibliotecă națională - biblioteca investită cu achiziționarea și conservarea unui număr de exemplare din toate documentele importante editate în țară, care funcționează ca depozit legal;

c) bibliotecă universitară - biblioteca aflată prioritar în serviciul studenților, al cadrelor didactice și al cercetătorilor din universități și alte instituții de învățământ superior și de cercetare care, în limitele prevăzute de regulamentul de organizare, poate funcționa și ca bibliotecă publică;

d) bibliotecă specializată - biblioteca destinată în principal unei categorii de beneficiari sau colecționării, cu prioritate, a unor tipuri de documente ori pentru a răspunde necesităților specifice organismului tutelar;

e) bibliotecă publică - biblioteca de tip enciclopedic pusă în slujba unei comunități locale sau județene;

f) bibliotecă școlară - biblioteca organizată în cadrul unei instituții de învățământ preuniversitar, care se află cu precădere în serviciul elevilor și al cadrelor didactice din instituția respectivă și care, în limitele prevăzute de lege și de regulamentul de organizare, poate funcționa și ca bibliotecă publică.

Art. 2. - (1) După forma de constituire și administrare a patrimoniului bibliotecile sunt de drept public sau de drept privat.

(2) Bibliotecile de drept public se înființează și se organizează în subordinea autorităților administrației publice centrale sau locale, a altor autorități publice ori instituții și funcționează potrivit regulamentelor proprii aprobate de autoritățile sau instituțiile tutelare.

(3) Bibliotecile de drept privat se înființează, se organizează și funcționează în subordinea persoanelor juridice private sau a persoanelor fizice.

Art. 3. - După forma de organizare bibliotecile pot fi cu personalitate juridică sau fără personalitate juridică.

Art. 4. - După gradul de acces la colecții și servicii bibliotecile pot fi cu acces nelimitat sau cu acces limitat.

Art. 5. - După structura colecțiilor bibliotecile pot fi enciclopedice sau specializate.

Art. 6. - (1) În bibliotecile de drept public accesul la colecțiile și bazele de date proprii este gratuit.

(2) Bibliotecile de drept public pot oferi unele servicii, stabilite prin regulamente proprii de organizare și funcționare, în condițiile legii, pe bază de tarife, cu avizul autorității tutelare.

Art. 7. - Bibliotecile de drept public pot fi desființate în cazul încetării activității autorităților sau instituțiilor care le-au înființat sau finanțat, numai în condițiile preluării patrimoniului lor de către o altă bibliotecă de drept public, cu respectarea legislației în vigoare.

Art. 8. - (1) Bibliotecile de drept public sunt finanțate de la bugetul de stat sau de la bugetele locale, iar fondurile de finanțare se nominalizează distinct în bugetele proprii sau ale instituțiilor tutelare.

(2) Bibliotecile pot fi finanțate și de alte persoane juridice de drept public sau privat, precum și de persoane fizice, prin donații, sponsorizări sau alte surse legale de venituri.

(3) Bibliotecile de drept privat pot fi susținute financiar, pe bază de programe sau proiecte, și de la bugetul de stat sau de la bugetele autorităților locale, dacă se angajează să aibă o activitate specifică bibliotecilor de drept public.

CAPITOLUL II Sistemul național de biblioteci

Art. 9. - (1) Sistemul național de biblioteci este parte integrantă a sistemului informațional național și se constituie din totalitatea bibliotecilor de drept public și din bibliotecile de drept privat, care au activități specifice celor de drept public, având ca scop realizarea coordonată a împrumutului bibliotecar național și internațional, gestionarea sistemică a informației, realizarea Catalogului național partajat și a Bibliotecii naționale virtuale.

(2) Bibliotecile de drept public pot realiza consorții sau alte forme de cooperare interbibliotecară în vederea achiziției de documente specifice și a dezvoltării serviciului de lectură publică.

Art. 10. - Sistemul național de biblioteci, în raport cu funcțiile și atribuțiile acestora, este structurat astfel:

- a) Biblioteca Națională a României;
- b) Biblioteca Academiei Române;
- c) biblioteci universitare;
- d) biblioteci specializate;
- e) biblioteci publice;
- f) biblioteci școlare.

SECȚIUNEA A Biblioteca Națională a României

Art. 11. - Biblioteca Națională a României este bibliotecă de drept public cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor.

Art. 12. - (1) Biblioteca Națională a României îndeplinește următoarele funcții specifice:

- a) conservă, cercetează, dezvoltă și pune în valoare patrimoniul de documente deținute în colecțiile sale;
- b) organizează Depozitul legal, potrivit legii;
- c) depistează, colecționează, organizează, conservă și pune în valoare Fondul Documenta Romaniae, constituit din tipărituri și alte categorii de documente apărute în străinătate, referitoare la România și poporul român, publicații ale autorilor români apărute în străinătate în orice limbă, publicații în limba română ale autorilor străini apărute în străinătate;
- d) organizează și gestionează Rezerva națională de publicații;
- e) în calitate de centru național de schimb realizează evidența centralizată și statistica schimburilor internaționale de publicații;
- f) în calitate de centru național metodologic elaborează și coordonează metodologia împrumutului interbibliotecar intern și internațional, avizată de Comisia Națională a Bibliotecilor;

g) în calitate de centru național de patologie și restaurare a publicațiilor coordonează activitatea din aceste domenii;

h) îndeplinește și alte atribuții specifice, potrivit regulamentului de organizare și funcționare.

(2) Biblioteca Națională a României funcționează pe baza regulamentului propriu de organizare și funcționare aprobat prin ordin al ministrului culturii și cultelor.

Art. 13. - În subordinea Bibliotecii Naționale a României funcționează Oficiul Național Bibliografic și de Informatizare a Bibliotecilor, cu următoarele atribuții:

a) realizează controlul bibliografic național ca parte a controlului bibliografic universal;

b) elaborează Bibliografia națională curentă pentru toate categoriile de documente;

c) elaborează, gestionează și actualizează Catalogul colectiv național al publicațiilor românești și străine, prin participarea contractuală a bibliotecilor din România;

d) atribuie numărul internațional standard pentru cărți (ISBN), pentru publicații seriale (ISSN), pentru alte categorii de documente și realizează catalogarea înaintea publicării (CIP).

Art. 14. - Oficiul Național Bibliografic și de Informatizare a Bibliotecilor se finanțează de la bugetul de stat și din resurse extrabugetare prevăzute în bugetul Bibliotecii Naționale a României.

SECȚIUNEA B

Biblioteca Academiei Române

Art. 15. - Biblioteca Academiei Române este bibliotecă de drept public cu personalitate juridică și statut de bibliotecă națională, care funcționează în subordinea Academiei Române.

Art. 16. - Biblioteca Academiei Române îndeplinește următoarele funcții:

a) colecționează, organizează și pune în valoare colecții naționale specifice;

b) elaborează și editează Bibliografia națională retrospectivă pentru toate categoriile de documente;

c) realizează schimbul internațional de publicații cu publicațiile Academiei Române;

d) coordonează din punct de vedere metodologic activitatea celorlalte biblioteci din rețeaua Academiei Române;

e) beneficiază de prevederile legii privind Depozitul legal;

f) achiziționează cu prioritate, din țară și din străinătate, documente specifice de importanță deosebită pentru identitatea culturală și națională;

g) alte atribuții specifice potrivit Statutului Academiei Române și regulamentului propriu de organizare și funcționare.

SECȚIUNEA C

Biblioteci universitare

Art. 17. - Bibliotecile universitare sunt biblioteci de drept public sau de drept privat, care au ca utilizatori principali studenții, cadrele didactice și cercetătorii din instituțiile de învățământ superior.

Art. 18. - Din categoria bibliotecilor universitare fac parte:

a) bibliotecile centrale universitare, care sunt biblioteci de drept public, de importanță națională, cu personalitate juridică, subordonate Ministerului Educației și Cercetării, finanțate de către acesta;

b) bibliotecile instituțiilor de învățământ superior de stat sau privat, care sunt subordonate senatelor acestor instituții și finanțate din bugetul acestora.

Art. 19. - Bibliotecile universitare sunt parte integrantă a sistemului național de învățământ și participă la procesul de instruire, formare și educație, precum și la activitatea de cercetare din instituțiile de învățământ superior.

SECȚIUNEA D Biblioteci specializate

Art. 20. - Instituțiile academice și de cercetare, autoritățile administrației publice centrale și locale, instituțiile publice, unitățile militare, agenții economici și celelalte persoane juridice de drept public sau privat pot înființa și pot organiza biblioteci specializate.

Art. 21. - Bibliotecile specializate sunt biblioteci de drept public sau privat și sunt finanțate de către autoritățile, instituțiile sau celelalte persoane juridice care le tutelează.

SECȚIUNEA E Biblioteci publice

Art. 22. - (1) Bibliotecile publice sunt biblioteci de drept public sau privat, destinate tuturor membrilor unei comunități locale ori zonale.

(2) Bibliotecile publice asigură egalitatea accesului la informații și la documentele necesare informării, educației permanente și dezvoltării personalității utilizatorilor, fără deosebire de statut social sau economic, vârstă, sex, apartenență politică, religie ori naționalitate.

Art. 23. - Din categoria bibliotecilor publice fac parte:

- a) Biblioteca Metropolitană București;
- b) bibliotecile județene;
- c) bibliotecile municipale și orașenești;
- d) bibliotecile comunale.

Art. 24. - Biblioteca Metropolitană București, succesoare a Bibliotecii Municipale "Mihail Sadoveanu" din București, este bibliotecă de drept public cu personalitate juridică și funcționează în subordinea Consiliului General al Municipiului București.

Art. 25. - Biblioteca Metropolitană București exercită funcția de bibliotecă publică și de depozit local pentru municipiul București, de bibliotecă județeană pentru județul Ilfov, precum și de centru de informare și documentare în domeniul biblioteconomiei pentru bibliotecile publice din România, având următorul obiect de activitate:

- a) colecționează și achiziționează toate categoriile de documente necesare organizării activității de lectură, informare, documentare și educație permanentă în toate sectoarele Capitalei, prin filiale și biblioteci mobile, precum și publicațiile de specialitate din țară și din străinătate, în vederea informării bibliotecilor publice din România;
- b) elaborează și editează Bibliografia retrospectivă și curentă a municipiului București, alte publicații de specialitate, alcătuiește baze de date și asigură servicii de informare comunitară;

c) colecționează, conservă și valorifică fondul de documente specifice cu scopul protejării patrimoniului culturii scrise a municipiului București și a județului Ilfov.

Art. 26. - (1) Activitatea Bibliotecii Metropolitane București este finanțată integral din bugetul municipiului București.

(2) Consiliile locale ale sectoarelor pot finanța programe culturale, lucrări de investiții și cheltuieli materiale pentru filialele aflate pe teritoriul sectorului respectiv.

Art. 27. - (1) Bibliotecile județene sunt biblioteci de drept public cu personalitate juridică.

(2) Bibliotecile județene se organizează și funcționează în toate municipiile reședință de județ, în subordinea consiliilor județene.

Art. 28. - Bibliotecile județene au următoarele atribuții principale:

a) colecționează toate categoriile de documente strict necesare organizării activității de informare și lectură la nivelul comunității locale;

b) coordonează activitatea bibliotecilor publice de pe raza județului în care își desfășoară activitatea;

c) elaborează bibliografia locală curentă, alcătuiesc baza de date și asigură serviciile de informare comunitară;

d) îndeplinesc și funcția de biblioteci municipale pentru municipiile reședință de județ.

Art. 29. - Activitatea bibliotecilor județene se finanțează din bugetul județului respectiv.

Art. 30. - (1) Bibliotecile municipale și orășenești sunt biblioteci de drept public cu sau fără personalitate juridică.

(2) Consiliile locale ale municipiilor reședință de județ pot finanța programe culturale, lucrări de investiții și cheltuieli materiale pentru biblioteca județeană respectivă.

Art. 31. - Bibliotecile municipale și orășenești organizează activitatea de lectură și oferă servicii de documentare și informare comunitară.

Art. 32. - Activitatea bibliotecilor municipale și orășenești se finanțează din bugetul municipiilor și orașelor pe raza cărora funcționează.

Art. 33. - Bibliotecile comunale se organizează și funcționează în toate centrele de comună, în subordinea consiliilor locale, și sunt finanțate din bugetele acestora.

Art. 34. - Consiliile locale pot organiza în școlile satești filiale sau puncte de servicii ale bibliotecilor publice comunale.

Art. 35. - Persoanele fizice sau juridice române ori străine pot înființa și finanța biblioteci publice de drept privat pe teritoriul României, pe baza metodologiei elaborate de Comisia Națională a Bibliotecilor.

SECȚIUNEA F Biblioteci școlare

Art. 36. - Din rețeaua bibliotecilor școlare fac parte:

a) Biblioteca Pedagogică Națională "I. C. Petrescu" din București, bibliotecă de drept public, de importanță națională, cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Educației și Cercetării; aceasta participă la programul de specializare a personalului didactic din învățământul preșcolar, primar, gimnazial, liceal și postliceal și asigură îndrumarea metodologică pentru bibliotecile caselor corpului didactic și pentru bibliotecile școlare;

b) bibliotecile caselor corpului didactic, biblioteci de drept public fără personalitate juridică, care îndeplinesc funcții de informare și documentare pentru personalul didactic din învățământul preuniversitar și sunt subordonate inspectoratelor școlare județene și al municipiului București;

c) bibliotecile școlare, biblioteci de drept public sau de drept privat, care funcționează în unitățile de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, liceal, postliceal și profesional, precum și în cadrul altor structuri școlare.

Art. 37. - Bibliotecile școlare sunt parte integrantă a procesului de instruire, formare și educare.

Art. 38. - Finanțarea bibliotecilor școlare se face din bugetul anual al instituțiilor de învățământ de stat sau privat în cadrul cărora funcționează.

CAPITOLUL III Patrimoniul bibliotecilor

Art. 39. - (1) Colecțiile bibliotecilor pot fi formate din următoarele categorii de documente:

- a) cărți;
- b) publicații seriale;
- c) manuscrise;
- d) microformate;
- e) documente cartografice;
- f) documente de muzică tipărite;
- g) documente audiovizuale;
- h) documente grafice;
- i) documente electronice;
- j) documente fotografice sau multiplicare prin prelucrări fizico-chimice;
- k) documente arhivistice;
- l) alte categorii de documente, indiferent de suportul material.

(2) Colecțiile pot cuprinde și alte documente, nespecifice bibliotecilor, istorice constituite sau provenite din donații.

Art. 40. - (1) Documentele aflate în colecțiile bibliotecilor, care au statut de bunuri culturale comune sau care au fost clasate în categoria bunurilor culturale care fac parte din patrimoniul cultural național mobil, nu sunt mijloace fixe și sunt evidențiate, gestionate și inventariate în condițiile legii.

(2) Eliminarea documentelor din colecții se aplică numai bunurilor culturale comune, uzate fizic sau moral, după o perioadă de minimum 6 luni de la achiziție, prin hotărârea conducerii bibliotecii.

(3) Evidența documentelor se face în sistem tradițional și informatizat, astfel:

- a) evidența globală, prin registrul de mișcare a fondurilor (R.M.F.);
- b) evidența individuală, prin registrul de inventar (R.I.), cu numerotare de la 1 la infinit;
- c) evidența periodicelor, trimestrial sau anual, prin constituirea lor în unități de inventar;
- d) evidența analitică, pe fișe însoțite de imagini foto pentru bunurile culturale constituite în gestiuni și care fac parte din patrimoniul cultural național mobil.

(4) Evidența globală și individuală realizată în sistem informatizat cuprinde descrierea completă, conform I.S.B.D.

(5) Bibliotecarii nu sunt obligați să constituie garanții gestionare, dar ei răspund material pentru lipsurile din inventar care depășesc procentul de pierdere naturală stabilit potrivit legii.

(6) Documentele, bunuri culturale comune, găsite lipsă din inventar, se recuperează fizic, prin înlocuirea cu documente identice, sau valoric, prin achitarea valorii de inventar a documentelor, actualizată cu aplicarea coeficientului de inflație la zi, la care se adaugă o sumă echivalentă cu de 1-5 ori față de prețul astfel calculat.

(7) Bunurile culturale de patrimoniu lipsă la inventar se recuperează fizic; în cazul în care acest lucru nu este posibil, se recuperează valoric la prețul pieței plus o penalizare de minimum 10% din cost, pe baza hotărârii Comisiei Naționale a Bibliotecilor.

(8) Documentele specifice bibliotecilor se inventariază periodic astfel:

- a) fondul care cuprinde până la 10.000 de documente - o dată la 4 ani;
- b) fondul cuprins între 10.001-50.000 de documente - o dată la 6 ani;
- c) fondul cuprins între 50.001-100.000 de documente - o dată la 8 ani;
- d) fondul cuprins între 100.001-1.000.000 de documente - o dată la 10 ani;
- e) peste 1.000.000 de documente - o dată la 15 ani.

(9) În caz de predare/preluare a gestiunii fondului de documente, precum și în caz de forță majoră se procedează la verificarea integrală a inventarului.

(10) În cazuri de forță majoră, incendii, calamități naturale etc., conducerea bibliotecii dispune scoaterea din evidență a documentelor distruse.

(11) Bibliotecile publice sunt obligate să își dezvolte periodic colecțiile de documente, prin achiziționarea de titluri din producția editorială curentă.

(12) Creșterea anuală a colecțiilor din bibliotecile publice trebuie să fie de minimum 50 de documente specifice la 1.000 de locuitori.

(13) Colecția din biblioteca publică trebuie să asigure cel puțin un document specific pe cap de locuitor.

Art. 41. - (1) Colecțiile bibliotecilor se constituie și se dezvoltă prin transfer, schimb interbibliotecar național și internațional, donații, legate și sponsorizări, precum și prin achiziționarea unor servicii culturale de bibliotecă, respectiv achiziționarea de documente specifice, publicații, cărți vechi și din producția editorială curentă, indiferent de valoarea lor și de suportul pe care au fost înregistrate sau fixate, cu respectarea principiilor utilizării eficiente a fondurilor publice, a transparenței și a tratamentului egal, în condițiile legii.

(2) Dotările se asigură prin finanțarea de către autoritățile tutelare, precum și prin transferuri, donații și sponsorizări; donațiile și sponsorizările din străinătate sunt scutite de taxe vamale și de T.V.A.*)

*) Conform art. 161 alin. (7) lit. i) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, referirile la taxa pe valoarea adăugată din cadrul acestui alineat rămân în vigoare până la data de 31 decembrie 2006.

Art. 42. - (1) Colecțiile bibliotecilor se păstrează în depozite și/sau în săli cu acces liber special amenajate, asigurându-se condiții de conservare și securitate adecvate.

(2) Autoritățile și instituțiile publice tutelare controlează și asigură condiții optime de păstrare a colecțiilor și de acces la acestea.

Art. 43. - (1) Pentru sprijinirea procesului de dezvoltare a colecțiilor de bibliotecă și a dotării bibliotecilor cu echipamente tehnice, mobilier, tipizate de bibliotecă și consumabile, începând cu anul 2003 se înființează Oficiul Național de Servicii pentru Biblioteci.

(2) Oficiul Național de Servicii pentru Biblioteci este instituție de drept public, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Culturii și Cultelor, finanțată în primii 2 ani de funcționare prin subvenții de la bugetul de stat și din venituri extrabugetare, după care se va finanța exclusiv din resurse extrabugetare.

(3) Modalitatea de organizare și funcționare a Oficiului Național de Servicii pentru Biblioteci este stabilită prin hotărâre a Guvernului, emisă în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

CAPITOLUL IV Personalul bibliotecilor

Art. 44. - (1) Personalul bibliotecilor se compune din:

- a) personal de specialitate;
- b) personal administrativ;
- c) personal de întreținere.

(2) În categoria personalului de specialitate din biblioteci se includ: bibliotecarii, bibliografii, cercetătorii, redactorii, documentariștii, conservatorii, restauratorii, inginerii de sistem, informaticienii, operatorii, analiștii, custozii, mânăuitorii, depozitarii și alte funcții de profil.

(3) Personalul de specialitate din rețeaua de biblioteci a Ministerului Educației și Cercetării are statut de personal didactic auxiliar.

(4) Organigrama bibliotecii se aprobă de către autoritatea sau instituția tutelară.

Art. 45. - (1) Angajarea personalului de specialitate din bibliotecile finanțate din fonduri publice, cu personalitate juridică, se realizează prin concurs organizat de conducerea bibliotecii, potrivit legii; din comisiile de concurs vor face parte și reprezentanți ai bibliotecilor, cu rol de coordonare metodologică.

(2) Angajarea personalului de specialitate din bibliotecile finanțate din fonduri publice, fără personalitate juridică, se realizează prin concurs organizat de autoritatea tutelară; din comisiile de concurs va face parte și reprezentantul bibliotecii, cu rol de coordonare metodologică.

(3) Nomenclatorul de funcții și criteriile de normare a resurselor umane în bibliotecile publice sunt prevăzute în anexa la prezenta lege.

(4) Pentru bibliotecile din învățământ și bibliotecile specializate, nomenclatorul de funcții și criteriile de normare vor fi elaborate corelat cu prevederile anexei, în termen de 6 luni de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a prezentei legi, și vor fi aprobate prin ordin al ministrului de resort.

Art. 46. - Angajarea personalului administrativ și de întreținere stabilit prin organigrama bibliotecii se realizează în conformitate cu prevederile legale.

Art. 47. - Atribuțiile și competențele personalului din biblioteci se stabilesc prin fișa postului, conform structurii organizatorice, programelor de activitate și sarcinilor de serviciu elaborate de către directorul general sau de director, respectiv de către bibliotecarul responsabil, pe baza regulamentului de organizare și funcționare a bibliotecii.

Art. 48. - Promovarea, sancționarea, eliberarea din funcție și destituirea personalului din biblioteci se realizează în conformitate cu prevederile legale; în cazul bibliotecilor fără personalitate juridică se va solicita și avizul bibliotecii, cu rol de coordonare metodologică.

Art. 49. - Pregătirea personalului de specialitate din biblioteci se asigură de către Ministerul Educației și Cercetării, cu consultarea asociațiilor profesionale de profil, prin: cursuri opționale, la nivel liceal, învățământ postliceal, învățământ superior de lungă și scurtă durată, inclusiv învățământ la distanță, cursuri postuniversitare, programe de masterat și doctorat, precum și prin alte forme de pregătire profesională.

Art. 50. - (1) Conducerea bibliotecii de drept public și ordonatorul principal de credite sunt obligați să asigure formarea profesională continuă a personalului de specialitate, alocând în acest scop minimum 5% din totalul cheltuielilor de personal prevăzute prin buget.

(2) Programele de formare profesională continuă cuprind: management și marketing de bibliotecă, sociologia lecturii, informare științifică de specialitate, pregătire metodică, documentare în domeniul legislației generale și al legislației specifice, activități practice și de educație permanentă.

(3) Cursurile de formare profesională continuă a personalului din bibliotecile de drept public se organizează, în condițiile legii, de către Biblioteca Națională a României, Biblioteca Academiei Române, Biblioteca Pedagogică Națională "I.C. Petrescu", bibliotecile universitare, Biblioteca Metropolitană București și bibliotecile județene, centrele pentru formare profesională continuă ale Ministerului Culturii și Cultelor și Ministerului Educației și Cercetării, precum și de către asociațiile profesionale de profil. Metodologia, criteriile de autorizare a instituțiilor în domeniul formării profesionale continue a personalului din bibliotecile de drept public, precum și modalitățile de examinare finală și certificare a pregătirii profesionale sunt elaborate, în condițiile legii, de către Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Culturii și Cultelor, cu avizul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

Art. 51. - (1) Personalul din bibliotecile de drept public, care are în responsabilitate colecții cu acces liber și/sau destinate împrumutului la domiciliu, beneficiază de un coeficient anual de 0,3% scădere din totalul fondului inventariat, reprezentând pierdere naturală datorată unor cauze care nu puteau fi înlăturate ori în alte asemenea cazuri în care pagubele au fost provocate din riscul minimal normal al serviciului.

(2) Bibliotecile pot asigura utilizatorilor, la cererea acestora, accesul la serviciile lor pe parcursul întregii săptămâni, cu plata personalului, conform legii.

(3) Personalul din biblioteci care lucrează în depozite de carte, colecții care includ bunuri ce fac parte din patrimoniul cultural național mobil, laboratoare de restaurare și conservare a cărții sau cei care asigură servicii de împrumut la domiciliu ori în spitale, aziluri de bătrâni și în orfeline beneficiază, pentru condiții periculoase sau vătămătoare, de un spor de până la 15% din salariul de bază, care face parte din acesta.

(4) Personalul cu o vechime neîntreruptă de 10 ani în oricare dintre bibliotecile de drept public beneficiază de un spor de fidelitate de 15% din salariul de bază, care face parte din acesta.

(5) Personalul din biblioteci beneficiază, pentru suprasolicitare neuropsihică, de un spor de 5% din salariul de bază, care face parte din acesta, pentru fiecare treaptă/gradație profesională deținută.

(6) Personalul de specialitate și administrativ din biblioteci, care lucrează pentru efectuarea serviciului lecturii publice, potrivit programului stabilit de conducerea instituției, în zilele de sâmbătă și duminică, precum și în zilele de sărbătoare legală, beneficiază de un spor de 100% pentru timpul de lucru efectuat, precum și de asigurarea repausului legal.

(7) Personalul din biblioteci beneficiază de distincții și premii în condițiile legii, la recomandarea conducerii bibliotecilor.

CAPITOLUL V

Conducerea bibliotecilor

Art. 52. - Conducerea bibliotecilor este asigurată după cum urmează:

a) în cazul bibliotecilor cu personalitate juridică, de către un director general sau director, care poate avea unul sau mai mulți adjuncți;

b) în cazul bibliotecilor fără personalitate juridică și/sau al filialelor, de un director sau de un bibliotecar responsabil, cu funcția de șef de serviciu sau șef de birou, având dreptul la indemnizația de conducere corespunzătoare, potrivit prevederilor legale.

Art. 53. - Conducerea serviciilor, laboratoarelor și a birourilor din biblioteci este asigurată de un șef de serviciu, șef de laborator, respectiv de un șef de birou, având dreptul la indemnizație de conducere, potrivit prevederilor legale.

Art. 54. - (1) În cadrul bibliotecilor de drept public cu personalitate juridică funcționează consilii de administrație, cu rol consultativ.

(2) Consiliul de administrație este condus de directorul general sau de director, în calitate de președinte, și este format din maximum 11 membri, astfel: director general sau director, directori adjuncți, contabil-șef și reprezentanți ai principalelor compartimente ale bibliotecii, desemnați prin decizie a directorului general, respectiv a directorului, precum și un reprezentant al autorității tutelare, desemnat de aceasta.

(3) Consiliul de administrație al bibliotecii funcționează în baza regulamentului de organizare și funcționare a bibliotecii.

Art. 55. - (1) În cadrul bibliotecilor de drept public, cu sau fără personalitate juridică, poate funcționa un consiliu științific cu rol consultativ în dezvoltarea colecțiilor, în domeniul cercetării științifice și al activităților culturale.

(2) Consiliul științific este format din maximum 9 membri, cuprinzând bibliotecari, specialiști în domeniul informatizării bibliotecilor, al activității culturale și științifice, numiți prin decizie a directorului general sau a directorului, iar în cazul bibliotecilor fără personalitate juridică, prin decizie a autorității tutelare, la propunerea bibliotecarului responsabil.

Art. 56. - Numirea, promovarea, sancționarea și eliberarea din funcție a directorilor generali, directorilor și a directorilor adjuncți din bibliotecile publice județene, respectiv din Biblioteca Metropolitană București, se realizează, în condițiile legii, de către autoritatea tutelară, cu votul a două treimi din numărul total al membrilor consiliilor județene, respectiv al Consiliului General al Municipiului București, și cu avizul Comisiei Naționale a Bibliotecilor.

Art. 57. - (1) Numirea, promovarea, sancționarea și eliberarea din funcție a directorilor generali, directorilor și a directorilor adjuncți din bibliotecile centrale universitare se realizează de către Ministerul Educației și Cercetării, în condițiile legii.

(2) Directorii generali ai bibliotecilor centrale universitare trebuie să fie cadre didactice universitare, având cel puțin gradul de conferențiar universitar.

(3) Numirea, promovarea, sancționarea și eliberarea din funcție a directorilor generali, directorilor, directorilor adjuncți și bibliotecarilor responsabili din celelalte biblioteci de învățământ se realizează de către autoritatea tutelară, în condițiile legii.

Art. 58. - Directorul general sau directorul, respectiv bibliotecarul responsabil, răspunde de organizarea și funcționarea bibliotecii sau filialei pe baza organigramei, statului de funcții și regulamentului de organizare și funcționare a instituției, elaborate în condițiile legii și avizate de către autoritățile tutelare și de bibliotecile cu rol de coordonare metodologică, în cazul bibliotecilor de drept public.

CAPITOLUL VI

Comisia Națională a Bibliotecilor

Art. 59. - În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi se înființează Comisia Națională a Bibliotecilor, denumită în continuare Comisie, autoritatea națională științifică și de decizie pentru bibliotecile de drept public, cu personalitate juridică, sub autoritatea Ministerului Educației și Cercetării și a Ministerului Culturii și Cultelor.

Art. 60. - (1) Comisia este formată din specialiști recunoscuți în domeniul bibliotecilor, propuși de către:

- a) Ministerul Culturii și Cultelor - 6 membri;
- b) Ministerul Educației și Cercetării - 6 membri;
- c) Academia Română - 2 membri;
- d) asociațiile profesionale de profil - 3 membri.

(2) La propunerea președintelui Comisiei, Ministerul Culturii și Cultelor angajează, cu contract de muncă pe perioadă determinată, un număr de 5-10 specialiști și/sau încheie contracte de parteneriat public-privat cu firme specializate pentru consultanță și optimizare, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite în baza acordurilor convenite cu Uniunea Europeană, precum și a cerințelor de aliniere la standardele europene.

(3) Reprezentanții ministerelor prevăzute la lit. a) și b) în Comisie se stabilesc după cum urmează:

a) Ministerul Culturii și Cultelor: Biblioteca Națională a României, Biblioteca Metropolitană București, Biblioteca Județeană "Octavian Goga" din Cluj-Napoca, Biblioteca Județeană "Gh. Asachi" din Iași, Biblioteca Județeană Constanța, un reprezentant al compartimentului de specialitate din minister;

b) Ministerul Educației și Cercetării: Biblioteca Centrală Universitară din București, Biblioteca Centrală Universitară "Lucian Blaga" din Cluj-Napoca, Biblioteca Centrală Universitară "Mihai Eminescu" din Iași, Biblioteca Centrală Universitară "Eugen Todoran" din Timișoara, Biblioteca Pedagogică Națională "I.C. Petrescu" din București, reprezentantul compartimentului de specialitate din minister.

(4) Membrii Comisiei au mandat pe o perioadă de 4 ani și sunt confirmați prin ordin comun al celor doi miniștri, în baza propunerilor formulate de instituțiile și asociațiile menționate la alin. (1).

(5) Președintele și secretarul Comisiei sunt aleși dintre membrii acesteia, cu votul majorității simple.

(6) Comisia își desfășoară activitatea în baza unui regulament propriu de organizare și funcționare aprobat prin ordin comun al celor doi miniștri.

(7) Comisia poate alege, ca membri asociați, specialiști din țară sau din străinătate, personalități științifice de prestigiu în domeniu, propuși de președinte și validați cu votul majorității simple.

(8) Comisia își poate constitui secțiuni formate din specialiști consacrați pe domenii, conduse de un președinte ales din rândul membrilor acestora.

(9) Deciziile Comisiei se iau cu majoritatea simplă a voturilor și sunt promulgate prin ordin comun al celor doi miniștri, în termen de maximum 30 de zile. Nesemnarea ordinului comun în cadrul acestui termen de către unul dintre cei doi miniștri presupune acordul tacit al acestuia pentru respectivul act normativ, în cazul în care nu există un dezacord scris, acesta putând fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(10) Secretariatul Comisiei este asigurat de un personal desemnat de șefii compartimentelor de specialitate din cele două ministere, în raport cu volumul activității bibliotecilor din subordine și coordonat nemijlocit de secretarul comisiei; sediul oficial al Comisiei este asigurat de către Ministerul Culturii și Cultelor.

Art. 61. - (1) Mijloacele de finanțare necesare funcționării Comisiei sunt asigurate din bugetele proprii de către instituțiile și asociațiile reprezentate, potrivit numărului de membri desemnați.

(2) Indemnizația președintelui Comisiei reprezintă 20%, a secretarului, 15% și a unui membru, 10% din salariul secretarului de stat și se acordă o singură dată pe lună, indiferent de numărul ședințelor organizate.

Art. 62. - Comisia are următoarele atribuții:

a) elaborează strategia, programele și emite instrucțiuni și norme metodologice pentru sistemul național de biblioteci;

b) coordonează activitatea de informare și documentare din sistemul național de biblioteci, elaborează programe și metodologii privind informatizarea sistemului național de biblioteci, precum și strategia și

programul de realizare pentru Catalogul național electronic, Biblioteca națională virtuală și alte proiecte naționale;

c) avizează programele de cercetare în domeniul biblioteconomiei, istoriei cărții și științei informării;

d) avizează metodologiile, normele, normativele și reglementările din domeniul protejării bunurilor culturale de patrimoniu din biblioteci, care se aprobă prin ordin comun al ministrului educației și cercetării și al ministrului culturii și cultelor;

e) elaborează standarde privitoare la suprafața minimă a bibliotecilor finanțate din fonduri publice, care nu poate fi sub 0,05 m² pentru un locuitor, în localitățile cu o populație de până la 10.000 de locuitori, și sub 0,015 m² pentru un locuitor, în localitățile cu o populație de peste 10.000 de locuitori;

f) elaborează norme privitoare la funcționarea bibliotecilor publice din orașe și municipii, instituții care trebuie să organizeze filiale specializate pentru copii, tineret și adulți, cu fond enciclopedic, și să înființeze o filială la minimum 25.000 de locuitori;

g) hotărăște clasarea, neclasarea și declasarea bunurilor culturale de patrimoniu din biblioteci, în condițiile legii;

h) stabilește standardele și acreditează specialiștii și experții din domeniul protejării, evaluării și restaurării bunurilor culturale de patrimoniu din biblioteci;

i) avizează norme de evaluare a bunurilor culturale de patrimoniu din biblioteci;

j) avizează studiile de fundamentare pentru instituirea și delimitarea zonelor de protecție a bibliotecilor;

k) stabilește prioritățile lucrărilor de restaurare a bunurilor culturale de patrimoniu din biblioteci;

l) elaborează metodologia sistemului de statistică a bibliotecilor;

m) stabilește criteriile specifice de selecție a personalului și de ocupare a funcțiilor de conducere și de specialitate din biblioteci;

n) avizează norme de organizare și funcționare a bibliotecilor;

o) avizează metodologia de evaluare profesională, de formare continuă și de certificare a personalului de specialitate din biblioteci;

p) propune programe și cursuri de specialitate în domeniul biblioteconomiei și științei informării, istoriei cărții, conservării și restaurării documentelor de bibliotecă, precum și în domeniul patrimoniului cultural mobil;

r) avizează instrucțiuni și norme metodologice privind evidența, prelucrarea, comunicarea și utilizarea documentelor și bunurilor culturale din colecțiile bibliotecilor;

s) elaborează metodologia de organizare a inspecției în biblioteci, cu scopul de a stabili nivelul de dezvoltare a bibliotecilor în raport cu strategiile și standardele naționale, de a propune soluții de impulsivitate a dezvoltării și de a sprijini procesul decizional de la nivelul administrației centrale și locale;

t) organizează și supune avizării Ministerului Culturii și Cultelor, precum și Ministerului Educației și Cercetării Corpul de inspecție format din 7-13 membri, precum și fondurile financiare necesare funcționării acestuia;

u) elaborează regulamentul de acordare a unor decorații, ordine, medalii, titluri și premii, potrivit legii, pentru personalul de specialitate din biblioteci;

v) elaborează raportul anual privind starea sistemului național de biblioteci, pe baza rapoartelor statistice primite de la unitățile de profil din teritoriu;

w) urmărește aplicarea deciziilor sale de către toate instituțiile de drept public din domeniu.

CAPITOLUL VII

Drepturile și obligațiile utilizatorilor

Art. 63. - Accesul utilizatorilor la colecțiile și serviciile oricărei biblioteci de drept public sau privat se face în conformitate cu regulamentul de organizare și funcționare a acesteia, elaborat în corelație cu prevederile legale referitoare la protecția patrimoniului cultural național, la drepturile de autor și drepturile conexe.

Art. 64. - Pentru a facilita accesul utilizatorilor la colecțiile și la serviciile oferite bibliotecile întocmesc cataloage, efectuează cercetări documentare, elaborează bibliografii, sinteze, lucrări de informare documentară și alte instrumente specifice, constituie și gestionează baze de date, organizează secții și filiale, servicii de împrumut și consultare pe loc a documentelor de bibliotecă, precum și alte servicii.

Art. 65. - În cadrul bibliotecilor publice sumele rezervate pentru achiziții de cărți și publicații seriale în limba minorităților se stabilesc astfel încât să corespundă proporției pe care o reprezintă minoritatea în cadrul comunității.

Art. 66. - Bibliotecile de drept public pot organiza servicii speciale pentru persoanele cu handicap vizual, precum și servicii la domiciliu pentru persoanele cu handicap locomotor.

Art. 67. - (1) Nerestituirea la termen a documentelor de bibliotecă împrumutate de către utilizatori se sancționează cu plata unei sume aplicată gradual, până la 50% din valoarea medie de achiziție a documentelor de bibliotecă din anul precedent.

(2) Distrugerea sau pierderea documentelor, bunuri culturale comune, de către utilizatori se sancționează prin recuperarea fizică a unor documente identice sau prin achitarea valorii de inventar a documentelor, actualizată cu aplicarea coeficientului de inflație la zi, la care se adaugă o sumă echivalentă cu de 1-5 ori față de prețul astfel calculat.

(3) Sancțiunile menționate la alin. (1) și (2) se stabilesc și se fac publice la începutul anului de către conducerea bibliotecii.

(4) Fondurile constituite din aplicarea acestor sancțiuni nu se impozitează și se evidențiază ca surse extrabugetare, fiind folosite pentru dezvoltarea colecțiilor.

CAPITOLUL VIII Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 68. - Bibliotecile de drept public dispun de autonomie administrativă și profesională în raport cu autoritatea tutelară, constând în:

- a) dreptul de a se conduce în afara oricăror ingerințe politice, ideologice sau religioase;
- b) elaborarea programelor și proiectelor culturale proprii în condordanță cu strategiile naționale și internaționale;
- c) stabilirea și utilizarea surselor suplimentare de venituri în vederea dezvoltării serviciilor de bibliotecă, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- d) încheierea protocoalelor de colaborare cu alte biblioteci sau instituții culturale din țară și străinătate, conform obiectivelor și strategiei generale stabilite de autoritățile tutelare;
- e) participarea la reuniunile internaționale de specialitate sau la Consorțiile bibliotecare și la asociațiile internaționale la care sunt membre, achitând cotizațiile și taxele aferente.

Art. 69. - (1) Pentru sprijinirea materială a unor activități și proiecte de dezvoltare a bibliotecilor, de participare a specialiștilor din biblioteci la programe culturale și de formare continuă a personalului de

specialitate, bibliotecile cu personalitate juridică se pot asocia între ele sau cu alte instituții culturale și pot crea fundații, asociații sau consorții.

(2) Condițiile și cotele de participare la finanțarea programelor realizate prin asociere se stabilesc și se aprobă de către autoritatea tutelară.

Art. 70. - (1) Ordonatorii principali de credite au obligația de a finanța activitatea bibliotecilor de drept public potrivit standardelor de funcționare stabilite prin prezenta lege.

(2) Ministerul Culturii și Cultelor prevede în bugetul propriu fonduri destinate exclusiv pentru achiziția de documente specifice bibliotecilor publice.

(3) Ministerul Educației și Cercetării prevede în bugetul propriu fonduri destinate exclusiv pentru achiziția de documente specifice bibliotecilor din subordine.

(4) Susținerea financiară și logistică a bibliotecilor se poate realiza și din alte venituri provenite de la utilizatori, din tarife stabilite anual de conducerea fiecărei biblioteci pentru servicii speciale și din contravaloarea taxelor poștale pentru împrumutul bibliotecar intern și internațional.

(5) Fondul constituit se utilizează pentru construirea, amenajarea și dezvoltarea spațiilor de bibliotecă, inclusiv pentru informatizarea și dotarea cu documente și echipamente specifice.

(6) Disponibilul financiar provenit din aceste surse la sfârșitul anului se reportează în anul următor cu aceeași destinație.

(7) Documentația tehnică și materialele pentru construcții destinate bibliotecilor din sistemul național, precum și achizițiile de tehnologie a informației, fond de documente specifice, dotări pentru serviciul lecturii publice sunt scutite de taxe vamale și li se aplică T.V.A. de 0%.*)

(8) Tarifele de expediere a tuturor documentelor de bibliotecă destinate schimbului și împrumutului intern și internațional beneficiază de o reducere de 50%.

*) Acest alineat se abrogă începând cu data de 1 ianuarie 2006, potrivit art. 136 alin. (2) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 59/2003 privind unele categorii de bunuri scutite de la plata datoriei vamale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 615 din 29 august 2003, aprobată cu modificări prin Legea nr. 545/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 915 din 20 decembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare.

Conform art. 161 alin. (7) lit. i) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, referirile la taxa pe valoarea adăugată din cadrul acestui alineat rămân în vigoare până la data de 31 decembrie 2006.

Art. 71. - (1) Anual conducerile bibliotecilor întocmesc rapoarte de evaluare a activității, care se prezintă consiliului de administrație și consiliului științific, precum și autorității tutelare.

(2) Situațiile statistice anuale se transmit de către biblioteci Institutului Național de Statistică, Comisiei Naționale a Bibliotecilor și ministerelor de resort, potrivit prevederilor legale.

Art. 72. - (1) Schimbarea destinației imobilelor în care funcționează biblioteci se poate face numai în cazul asigurării unor sedii care respectă standardele optime de funcționare, conform prezentei legi.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) autoritățile locale au obligația să asigure continuitatea neîntreruptă a activității bibliotecii.

Art. 73. - (1) În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi Comisia Națională a Bibliotecilor elaborează Regulamentul-cadru de funcționare a bibliotecilor din sistemul național și avizează regulamentele întocmite pe baza acestuia, în vederea aprobării lor de către autoritățile tutelare.

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi orice dispoziții contrare în acest domeniu se abrogă.

Art. 74. - Anexa face parte integrantă din prezenta lege.

BIBLIOTECI PUBLICE

A. Biblioteca comunală

Categoria de personal	Criterii de normare
- Bibliotecar*)	- un post/unitate până la 2.500 de locuitori

*) Postul de bibliotecar reprezintă funcția de responsabil de bibliotecă și se asimilează cu funcția de șef de birou.

B. Biblioteca orășenească sau municipală situată în localitatea nereședință de județ

Categoria de personal	Criterii de normare
- Bibliotecar, responsabil de bibliotecă**) și alte categorii ale personalului de specialitate	- un post până la 2.500 locuitori

**) Responsabilul de bibliotecă este asimilat cu funcția de șef de birou. Posturile de conducere pentru bibliotecile cu un număr mai mare de 3 angajați se acordă prin organigramă aprobată potrivit prevederilor legale.

C. Biblioteca Metropolitană București sau biblioteca județeană

Categoria de personal	Criterii de normare
-----------------------	---------------------

- Director general*)	- un post/unitate
- Director de specialitate*)	- un post/unitate
- Director economic*)	- un post/unitate
- Director*)	- un post/unitate
- Director adjunct de specialitate*)	- un post/unitate
- Director adjunct economic*)	- un post/unitate
- Bibliotecar și alte categorii ale personalului de specialitate	- un post de la 2.500-5.000 de locuitori ai municipiului reședință de județ

*) Postul de director general și posturile de director de specialitate și de director economic se acordă în biblioteca județeană cu un personal de minimum 150 de angajați.

*) Postul de director și posturile de director adjunct de specialitate și de director adjunct economic se acordă în biblioteca județeană cu un personal de minimum 75 de angajați.

*) Postul de director și de director adjunct economic se acordă în biblioteca județeană cu un personal mai mic de 75 de angajați.

Posturile de conducere se cuprind în numărul personalului de specialitate rezultat din aplicarea criteriilor de normare.

Personalul administrativ reprezintă 10% din numărul total al personalului aprobat.

Personalul de întreținere și de deservire se repartizează astfel:

- personalul de pază și de pompieri se stabilește potrivit prevederilor legale;
- îngrijitor - un post la 500 m²;
- numărul muncitorilor calificați și necalificați se acordă în funcție de necesarul fiecărei unități, potrivit prevederilor legale.

Indicatorul utilizatorilor de informații din biblioteca publică reprezintă 5% și maximum 10% din numărul de locuitori ai comunității, în condițiile respectării standardelor din prezenta lege.

